

Przestępstwo posiadania narkotyków oraz środki stosowane wobec jego sprawców w świetle badań aktowych

An analysis of court files of drug possession crimes and measures applied to perpetrators

Krzysztof Krajewski

Uniwersytet Jagielloński, Katedra Kryminologii

Abstract – Introduction. Since many years the debate is going on in Poland if “to punish or not to punish” for drug possession. This controversy usually misses the point, as in drug policies repression should not constitute the purpose in itself. If used at all, it should serve primarily the purpose of diverting drug users into the system of help and therapy.

Method. This paper presents results of a study based on 102 court files of cases of drugs possession decided by courts in Cracow in the year 2005.

Discussion of results. Results show that police forces do not act on the basis of a consistent proactive strategy when enforcing drug possession laws. Detecting drug possession cases has usually accidental character. Among possessed substances marihuana and amphetamine dominate, but mainly in small quantities, often not legally relevant in some other countries. Courts decide such cases usually in a very simplified and expedited procedures, what leaves very little room for collecting information on the accused and the nature of his/her drug problem. Courts therefore usually apply mild repressive measures only. Courts do not apply at all available alternative educative or therapeutic measures. This means that principle “treatment instead of punishment” does not work in practice within the Polish criminal justice system.

Key words: drugs, drug addiction, penal law, repression, alternative measures

Streszczenie – Wprowadzenie. W Polsce od wielu lat toczy się spór pod hasłem „karać czy nie karać” za posiadanie narkotyków. Pomija on kwestię, że w podejściu do osób używających narkotyków represja nie może być celem samym w sobie. Jeśli już ją stosować, powinna być jedynie środkiem zmierzającym do wciągnięcia użytkowników narkotyków w system terapii i pomocy.

Metoda. Publikacja przedstawia wyniki badań aktowych przeprowadzonych na próbie 102 spraw o posiadanie narkotyków rozpoznanych w roku 2005 w krakowskich sądach.

Omówienie wyników. Wyniki badań pokazują, że policja nie prowadzi systematycznych działań proaktywnych w tym obszarze, a ujawnianie posiadania narkotyków ma w znacznym stopniu przypadkowy charakter. Wśród ujawnionych substancji dominują marihuana i amfetamina. Ilości posiadanych narkotyków są z reguły niewielkie, poniżej granic uzasadniających w wielu innych krajach karalność. Sądy rozpoznają te sprawy najczęściej w uproszczonych postępowaniach, nie dających możliwości dokonywania jakichkolwiek ustaleń dotyczących osoby sprawcy i jego problemów